המדריך למאמצים כלב

אגודת צער בעלי חיים בישראל

מאז 1927

רחוב הרצל 159 תל אביב
טלפון: 4553*
www.spca.co.il

המדריך למאמצים כלב

עריכה והפקה: שניר שרוני

עיצוב: קמיל מכטי, Bratoss

צילום: VIPDesign

סייעו לכתיבת המדריך: נעמה רולניק – מאלפת כלבים ויועצת אימוצים באגודה, ליאור ברונשטיין – מאלף כלבים, הווטרינרית ד"ר איה פרי

© כל הזכויות שמורות לאגודת צער בעלי חיים בישראל, 2018.

אגודת צער בעלי חיים בישראל

כתובת: רחוב הרצל 159 תל אביב

טלפון: 03-5136500, 4553*

פקס: 03-5185889

אתר אינטרנט: www.spca.co.il

דואר אלקטרוני: info@spca.co.il

פייסבוק: www.facebook.com\spcail

אינסטגרם: @spcaisrael

האתר לילדים: kids.spca.co.il

שעות פעילות האגודה והמרפאה הווטרינרית:
ימים א-ה: 8:00-20:00
יום ו: 8:00-14:00
שבת: 11:00-14:00

אגודת צער בעלי חיים בישראל, שהוקמה בשנת 1927, היא הארגון הוותיק ביותר בישראל לרווחת בעלי חיים. האגודה, הפועלת למניעת צער וסבל מבעלי חיים, הנה עמותה ללא מטרות רווח ושעריה פתוחים לכל בעל חיים הזקוק למקלט ולהגנה. בין השירותים אותם מספקת האגודה: קליטת כלבים וחתולים נטושים ומציאת בתים מאמצים עבורם, מרפאה וטרינרית במחירים נוחים, פנסיון לחיות מחמד ומחלקה לחינוך להומאניות. עוד פועלת האגודה במישור הפרלמנטרי במטרה לקדם חוקים לרווחת בעלי החיים.

מידע נוסף ומאמרים מקצועיים על בריאות הכלב, תזונה, טיפוח והתנהגות, ניתן למצוא בכפתור "מדריכים" באתר האינטרנט שלנו

1 בחירת הכלב 8-9

2 הכנת הבית 10-11

3 יום האימוץ 12-13

4 ימים ראשונים 14-15

5 בריאות הכלב 16-19

6 ילדים וכלבים 20-21

7 גורים 22-23

8 אילוף 24-27

9 כלב הולך לאבוד 28-29

10 חוקים 30

אנו מברכים אתכם על ההחלטה לאמץ חבר חדש לביתכם ולחייכם

היתרונות בגידול כלב רבים, ומחקרים הוכיחו כי בעליהם של חיות מחמד הם אנשים רגועים ובריאים יותר ובעל יתוחל תחיים ארוכה. לצד היתרונות הרבים יש לקחת בחשבון גם את הצדדים הפחות נוחים, למשל האחריות והמחויבות בטיפול, הוצאת הכלב לטיולים מספר פעמים ביום, הלכלוך והאפשרות שהכלב יהרוס כמה דברים בבית, ההוצאה הכספית על האוכל ועל הטיפולים הרפואיים והזמן הנדרש לכל אלה.

חשוב להבין שאימוץ של בעל חיים אינו גחמה או תחביב שאפשר לוותר עליו בקלות כשנמאס. זוהי מחויבות רצינית לשנים ארוכות, הדורשת השקעה של זמן, כסף והרבה תשומת לב ואהבה. רגע לפני שאתם מתחילים בתהליך האימוץ חשבו: האם אתם באמת מוכנים לכך? האם גם בני משפחתכם מוכנים? האם אתם יכולים לספק לכלב את כל צרכיו הפיסיים והנפשיים? אם התשובה היא כן, קראו את מדריך האימוץ שלנו.

מדריך זה נועד להכין אתכם בצורה הטובה ביותר לשינוי המשמעותי שגם אתם וגם הכלב שתאמצו עומדים לעבור, ויעזור לכם להיערך בהתאם. חשוב לזכור כי רוב הכלבים הנמצאים באגוד החוו נטישה אחת לפחות. גם לכם וגם לכלב צפויה תקופת הסתגלות לא קלה, והתנהגותו בתקופה זו לא תהיה תמיד בהתאם לציפיות שלכם. זה ייקח זמן עד שהוא יבין מה אתם רוצים ממנו ומהם הגבולות שלו, לכן התאזרו בסבלנות עד להסתגלות המלאה שלו. זה ישתלם לכם – בסופו של התהליך תזכו בחבר חדש שיוסיף לחייכם חברות, נאמנות ואהבה שאינה תלויה בדבר.

פנסיון האגודה לכלבים ולחתולים
תחת השגחת וטרינרים

אגודת צער בעלי חיים בישראל
מאז 1927

הרצל 159 תל אביב | טלפון: 4553* | www.facebook.com\spcail | www.spca.co.il

בחירת הכלב

כיוון שמשמעות האימוץ היא הכנסת חבר חדש לתא המשפחתי, רצוי שכל בני המשפחה יהיו שותפים בכל שלבי התהליך. יתכן ותיאלצו לבקר באגודה מספר פעמים עד שתמצאו את הכלב המתאים לכם - יש כלבים נבחנים, כאלה שנרתעים מפני ילדים, או כאלה שאינם מסתדרים עם כלבים אחרים. אל תתפשרו, היוועצו ביועצי האימוץ המנוסים שלנו, שיעזרו לכם למצוא את הכלב שיתאים לכם ולאורח החיים שלכם.

גזע

באגודה נמצאים גם כלבים גזעיים וגם כלבים מעורבים. הגזעיים אמנם מרשימים מאוד, וקל לדעת לאיזה גודל הם יגיעו ומה יהיו תכונות האופי שלהם, אך הם נוטים לסבול ממחלות גנטיות בהתאם לגזעם. הכלבים המעורבים בריאים יותר ובעלי גודל, צבע ואופי מגוונים. אם החלטתם לאמץ כלב גזעי, מומלץ לקרוא וללמוד על הגזע, על מאפייניו ועל אופן הטיפול הנדרש.

גודל

גודל הכלב אינו מעיד בהכרח על אופיו, אך באופן כללי כלבים גדולים זקוקים ליותר מזון, מרחב ופעילות פיסית. בכלבים קטנים קל יותר לשלוט בטיולים, דבר חשוב אם יש במשפחה ילדים.

גיל

לכלב מבוגר כבר יש הרגלים קבועים, לטוב ולרע. לרוב הוא יידע לעשות את צרכיו בחוץ ולא לזרוע הרס בבית, והוא יוקיר לכם תודה על הבית החדש שהענקתם לו. לעומתו, גור צריך לעבור תקופת הסתגלות בת כחודש, במהלכה מלמדים אותו לעשות את צרכיו בחוץ ולא להרוס את הבית בכרסומיו ובמשחקיו, כך שמדובר בהשקעה גדולה יותר של זמן ותשומת לב.

שם

חלק גדול מהכלבים הנמצאים באגודה הובאו אלינו על ידי בעליהם, והם רגילים לשם שניתן להם. לכלבים שנמצאו משוטטים ולא ידוע לנו שמם המקורי (אם היה כזה), מוענק שם על ידי צוות האגודה. בכל מקרה אפשר להחליף לכלב את שמו והוא יתרגל אליו לאחר תקופה לא ארוכה. אם החלטתם לשנות את שם הכלב, מומלץ לבחור בשם קליט בן שתי הברות, ולהימנע משמות שדומים בצלילם לפקודות כמו "שב", "ארצה", בוא".

הכנת הבית

לאחר שתעברו את תהליך האימוץ באגודה, הכולל מפגש עם יועץ אימוצים, בחירת הכלב ומתן הטיפולים הווטרינריים הדרושים, ולאחר שהכלב או הכלבה יעברו סירוס או עיקור, תוכלו להביא את החבר החדש שלכם הביתה. ההיערכות בבית לקראת בואו של הכלב דומה להיערכות לתינוק חדש: צריך להצטייד באביזרים מיוחדים לשינה, לאכילה, להיגיינה, לטיול ולמשחקים.

שינה

מומלץ להכין לכלב מיטה קבועה, שטיח, או כרית גדולה. מקמו את המיטה באזור הסלון או המטבח, כך שהכלב יוכל לראות את בני המשפחה, וכדי שיהיה לו מרחב לשהות בו כשיישאר לבד.

אכילה

הכינו קעריות למים ולאוכל המתאימות לגודל הכלב. ודאו שהקעריות יציבות (רצוי מנירוסטה) ושהגישה אליהן נוחה, ומקמו אותן סמוך למיטה של הכלב. הצטיידו בחטיפים ובמזון מפנק עבור הימים הראשונים.

קולר

יש מגוון סוגים: קולר עור – שהוא נעים למגע אבל סופג ריח ולכלוך; שרשרת ברזל – מיועדת לכלבים גדולים הדורשים ריסון; וקולר סינתטי קל לניקוי. מומלץ להשתמש ברתמה, המפחיתה את הלחץ מאזור הצוואר של הכלב.

רצועה

מומלץ להשתמש ברצועה בעלת אורך של כשניים-שלושה מטרים, בעלת לולאה בקצה אחד שאפשר להשחיל על היד לשליטה טובה יותר. אם הכלב גדול וחזק כדאי לקחת רצועה עבה. רצועה קצרה תחזיק את הכלב קצר.

יום האימוץ

יום זה הוא יום משמעותי. רצוי לקבוע אותו בסוף שבוע או בחופשה, כך שכל בני המשפחה יהיו יחד, וכדי שהכלב לא יישאר לבד בימיו הראשונים בבית.

איסוף הכלב

לפני שתיקחו את הכלב הביתה תתבקשו להסדיר את הפרטים הבירוקרטיים במשרד הקבלה ובמרפאה. במעמד זה תקבלו את מספר השבב שלהכלב ואישור עיקור או סירוס שיעניק לכם הנחה על האגרה השנתית. במרפאהתקבלו פנקס חיסונים והדרכה על הטיפול הרפואי בכלב במידת הצורך. הקפידו לשמור את כל המסמכים הללו.

הנסיעה הביתה

רצוי לא להאכיל את הכלב לפני הנסיעה הביתה כדי שלא יקיא בדרך. כדאי להגיע עם אדם נוסף שיתלווה לנהג ויישב עם הכלב במושב האחורי של הרכב. כסו את הריפודים בבד למניעת לכלוך אפשרי של צרכים או הקאות. כלבים מסוימים חוששים מנסיעה ברכב וישיבה על הרצפה יכולה לעזור להם. השתדלו שהנסיעה תהיה רגועה ככל האפשר, בלי בלימות פתע וצפירות. לטפו וחבקו את הכלב ודברו אליו בטון שקט ומרגיע. כדאי לפתוח מעט את החלון לאוורור, ואם מדובר בנסיעה ארוכה עצרו בדרך להפסקת צרכים ולהתרעננות קלה (עם רצועה בלבד).

הכניסה הביתה

עם הגעתכם צאו לטיול היכרות בשכונה ורק אחריו היכנסו הביתה. הוליכו את הכלב אל הפינה בבית שבחרתם עבורו, בלי להתנפל עליו בשמחה ובחיבוקים, דברו אליו ברוגע והניחו לו לרחרח את סביבתו החדשה. בכל פעם שהוא יסתכל עליכם קראו לו בשמו החדש כדי שיתחיל להתרגל אליו.

תנו לכלב לשתות ולאכול. הסעודה הראשונה בבית החדש חשובה מאוד. כחצי שעה אחר כך הוציאו אותו שוב החוצה לטיול. עשו כך אחרי כל ארוחה, עד שיבין שעליו לעשות את צרכיו רק בחוץ.

לילה ראשון

נסו לעייף את הכלב כדי שיישן לאורך כל הלילה, אך הפסיקו את המשחקים כשעה לפני השינה. הרחיקו ממנו את האוכל שלו למשך הלילה וצאו אתו לטיול. היו סבלנים, זהו לילה של חששות עבור הכלב.

מפגש עם בעלי חיים

אם קיים עוד כלב בבית הביאו גם אותו אל מקום האימוץ כדי שההיכרות הראשונית תתרחש במקום ניטראלי. אפשרות נוספת היא להפגיש בין שני הכלבים בחוץ עם הגיעו של הכלב החדש, לפני כניסתו הראשונה לבית. הקפידו שלשניהם תהיה רצועה ותנו להם להריח אחד את השני. אם הם לא מסתדרים, הפרידו ביניהם עד שיירגעו ונסו שוב. טיילו עם שניהם יחד כדי שירגישו כחבורה ואז חזרו כולם יחד הביתה (רצוי שאדם נוסף יהיה נוכח כדי שתוכלו לשלוט בשני הכלבים בנפרד במקרה הצורך). הפרידו בין כלי האוכל של שני הכלבים והרחיקו את הצעצועים של הכלב הקיים. השגיחו שהשניים לא יריבו ביניהם.

במידה ויש חתול בבית, שימו לו כלי לאוכל ומים במקום גבוה מחוץ להישג ידו של הכלב והשאירו לו אפשרות לברוח למקום גבוה, כמקום מפלט במקרה והכלב ירצה לתקוף אותו. מומלץ להשאיר את הרצועה על הכלב החדש בכל עת כדי שתוכלו לשלוט בו במקרה הצורך, ולא לתת לו לרדוף אחרי החתול אפילו כמשחק. נסו להסיח את דעתו עם חטיף או צעצוע. גם החתול וגם הכלב צריכים ללמוד את הגבולות אחד של השני ולכבד אחד אתהשני, והכי חשוב להיות ערניים למצב.

יש מקרים בהם שני בעלי החיים יתחברו לאחר תקופת הסתגלות ואילו במקרים אחרים הם יתעלמו אחד מהשני לנצח. כשמדובר בשני כלבים, תמיד אחד יהיה יותר דומיננטי מהשני וזה בסדר.

ימים ראשונים

בימים הראשונים הכלב שלכם צריך שתלמדו אותו מה מותר ומה אסור. במקביל להפגנת אהבה ולמשחקים, חשוב לדאוג לחינוך הכלב, לעתים אף בקשיחות. אל תכעסו עליו במשך תקופת ההסתגלות, אך לאחריה, כשהוא יבדוק את הגבולות שלכם, אל תתנו לו לעשות דברים שאינם מקובלים עליכם. למשל, אם הוא עולה על הספה ואינכם מעוניינים בכך, הרחיקו אותו ממנה בעדינות בכל פעם שהוא מתקרב. היו עקביים וסבלניים, בסוף הוא יבין. במקביל, הקפידו לתת לו חיזוק חיובי על כל התנהגות שאתם רוצים לעודד ולשמר.

נסיעה ראשונה לווטרינר

הביקור הראשון אצל הווטרינר (במרפאת האגודה או אצל וטרינר אחר) ייערך בהתאם להנחיות שקיבלתם ביום האימוץ. זו עלולה להיות חוויה מלחיצה עבור הכלב ולכן השתדלו שיבוא במגע עם מינימום כלבים אחרים במקום.
בזמן הטיפול לטפו את הכלב ואם הוא מתנגד, אל תכעסו עליו אלא עזבו ונסו שוב. אל תשכחו להביא אתכם את כל המסמכים הנוגעים לטיפולים שהכלב קיבל בעבר ולקחת מרשמים במקרה הצורך.

סוציאליזציה

כלבים, בעיקר גורים, זקוקים לחברת בני מינם. הם מלמדים אחד את השני את הגבולות, משחקים ונהנים יחד. השתדלו להפגיש את הכלב שלכם עם לפחות כלב אחד שונה ביום. בתחילה הניחו להם לרחרח זה את זה (עם רצועה) ואם הם מסתדרים ביניהם אפשר לתת להם לשחק, כמובן במקום בטוח ומוגן כגון גינת כלבים מגודרת.

בריאות הכלב

תזונה

לתזונת הכלב השפעה ישירה על בריאותו, ולכן מומלץ לקנות מזון איכותי שיכול לחסוך מכלבכם בעיות בריאותיות שונות ומכם הוצאות כספיות על טיפולים עתידיים. יש להתאים את המזון לגיל הכלב ולגודלו על פי הכתוב על האריזה (יש מזון מיוחד לגורים, לכלבים בוגרים או לכלבים מבוגרים מעל גיל 7), ולא להסתמך על המלצת המוכר בחנות החיות, שכן הוא אינו וטרינר.

מזון כלבים מכיל את כל המרכיבים שכלבכם צריך, ולכן לא מומלץ לתת לו מזון מהמטבח. בנוסף על הסיכונים הבריאותיים בנתינת אוכל ביתי אתם מסתכנים בכך שכלבכם יסרב לאכול את האוכל היבש שלו. דבר זה יקשה עליכם לטפל בכלב בטווח הארוך ועלול להביא להצטברות אבן שן הגורמת לריקבון שיניים, ריח רע מהפה ודלקות חניכיים חמורות.

לאלה המבקשים "לפנק" את הכלב ב"מזון אמיתי" – שימו לב:

מזון מומלץ: בשר, ירקות, פירות, אורז, טונה.

מזון לא מומלץ: מזון מתובל (גורם לבעיות עיכול), מוצרי חלב (גורמים לשלשולים), כרוב וכרובית (גורמים לגזים), חמוצים ומאכלים עתירי סוכר ועתירי שומן.

מזון אסור בהחלט: בצל ושוקולד שמהווים סכנה אמיתית לחייו של הכלב מאחר ואין לו את האנזים הדרוש לפירוקם. בניגוד למקובל לחשוב, לא מומלץ להאכיל כלבים בעצמות; הן עלולות להישבר והקצוות החדים של העצם השבורה עלולים לפצוע ואף לקרוע את המעיים והוושט של הכלב. העצמות המומלצות לכלבים הן עצמות בקר עם מח עצם שאף תורמות לניקוי השיניים.

הרגלי אכילה

עד גיל חצי שנה מומלץ לתת לגור 4 ארוחות ביום, ומגיל חצי שנה עד שנה 3 ארוחות.
כלב בוגר (מגיל שנה) יש להאכיל פעמיים ביום בזמנים קבועים ובכמויות קבועות, ולא להפריע לו במהלך האכילה. ספקו לו מדי יום מים טריים ונקו בקביעות את כלי האוכל שלו.

רחצה וטיפוח

רצוי להבריש כלבים בעלי פרווה ארוכה כל יום, ואת בעלי הפרווה הקצרה לפחות פעם בחודש. אם כלבכם נקי הוא אינו זקוק למקלחת באופן קבוע. מקלחת לשמירה על פרווה נקייה ומטופחת מומלצת אחת לחצי שנה עם שמפו מיוחד. מקלחות תכופות פוגעות בשכבת ההגנה הטבעית של עור הכלב ואף גורמות לנשירה מוגברת, קשקשים, גירודים, פריחות ובעיות עור וריח לא נעים. במידה ואין ברירה (למשל לאחר רחצה בים), שטפו את הפרווה במים ללא שמפו.

עיקור וסירוס

עיקור וסירוס הם ניתוחים חשובים המתבצעים בהרדמה כללית וההחלמה מהם מהירה יחסית. ניתוחים אלה נחשבים להומאניים ומקובלים בכל העולם המערבי במטרה לצמצם התרבות בלתי מבוקרת של חיות מחמד ויש להם יתרונות רבים: הם מונעים מחלות שונות, מאריכים את תוחלת החיים של הכלבים, משפרים את איכות חייהם ומפחיתים את רמת האגרסיביות ואת סיכוי בריחתם מהבית. בנוסף, בעלים לכלב מסורס/מעוקר משלמים אגרה שנתית נמוכה יותר.

בריאות הכלב

חיסונים

החיסונים חשובים מאוד לבריאותו של הכלב, והעמידה בלוח הזמנים המומלץ לחיסונים חיונית ליצירת נוגדנים ולפיתוח מערכת החיסון.

כלבת: חיסון חובה לכל כלב מגיל 3 חודשים נגד מחלת הכלבת המדבקת גם לבני אדם. החיסון ניתן אחת לשנה. עם חיסון הכלבת הראשון חובה להחדיר לכלב שבב אלקטרוני, הניתן פעם אחת בחיי הכלב.

משושה: חיסון המכיל הגנה ל-6 מחלות מדבקות (ביניהן גם פרוו) המסוכנות לגורים ולכלבים בוגרים. החיסון ניתן לראשונה בגיל 6-8 שבועות ויש לחזור עליו פעמיים נוספות במרווחים של שבועיים/שלושה (סה"כ סדרה של 3 זריקות משושה). לאחר מכן, או כאשר מדובר בכלב מעל גיל שנה, החיסון ניתן אחת לשנה.

חיסון תולעת הפארק (ספירוצרקה-לופי): למעשה זהו לא חיסון אלא טיפול מונע לתולעת קטלנית, אשר חודרת לגוף הכלב לאחר שאכל חיפושית שבל נגועה ויכולה לגרום למוות. היות ומדובר בטיפול מונע, יש להקפיד לתת לכלב את הזריקה פעם ב-3 חודשים.

חיסון פרוו: חיסון פרוו כנגד מחלת גורים שכיחה וקטלנית ניתן אך ורק לגורים בגיל 6 שבועות.

טפילים

כלב סובל מטפילים כמו פרעושים, קרציות ותולעים. הם חיים עליו או בתוכו, ניזונים ממנו וגורמים לו סבל, ולכן חשוב לאתר אותם ולהיפטר מהם. קרציות ופרעושים אינם רק בעיה אסתטית מטרידה. חשוב לזכור שבנוסף לסכנה בהיותם מוצצי דם, הם עלולים להעביר מחלות רבות ומסוכנות לכלבכם אשר חלקן אף מדבקות לבני אדם. הדרך היחידה להיפטר מהם לחלוטין היא טיפול קבוע בכל חיות הבית וטיפול בחצר.

טיפול נגד תולעים

ניתן בכדור או בזריקה. לכלבים אשר סובלים מתולעים יש לתת זריקה או כדור ולחזור על הפעולה כעבור 10 ימים. טיפול זה מומלץ לכל הגורים. לכלבים בוגרים שאינם סובלים מתולעים מומלץ לתת כדור או זריקה פעם בחצי שנה. כלבים הסובלים מתולעים נוהגים להתגרד בישבן ולכן כדאי לשים לכך לב, כמו גם להימצאות תולעים בצואה.

טיפול מונע לפרעושים

אמפולות/ריסוס פעם בחודש. יש לטפטף את תוכן האמפולה על העור בעורף הכלב או בין השכמות (מקום אשר הוא אינו יכול ללקק) ולדאוג שהעור יהיה יבש לפני הטפטוף. החומר נספג דרך העור לדם ומקנה הגנה מפני פרעושים למשך חודש. במידה ורוחצים את הכלב יש לחזור על הטיפול שלושה-ארבעה ימים לאחר הרחצה. יש לדאוג לטיפול פעם בחודש בכל עונות השנה, וחשוב לשים לב לגיל ולמשקל הכלב בכדי למנוע הרעלה.

טיפול מונע לקרציות

בעונת האביב-קיץ מומלץ לשים לכלב קולר נגד קרציות. הקולר יעיל לתקופה שבין 4-6 חודשים (שימו לב להוראות היצרן). נסו לא להרטיב את הקולר והקפידו לשטוף ידיים אם נגעתם בו.

ילדים וכלבים

כאשר תינוק מצטרף למשפחה עם כלב

חשוב להרגיל את הכלב למצב החדש עוד לפני הלידה. כדי להצליח לעשות זאת, הכלב צריך להיות מחוסן כנדרש ומאולף מספיק להקשיב לכם ללא תנאי. משכו לכלב בשערות, למשל, כדי להרגיל אותו למה שיעשה לו התינוק, ואם אפשר – הביאו לו שמיכה מבית החולים בה התינוק היה עטוף ותנו לו להריח אותה ולהתרגל לריח שלו.

חשוב שהכלב יישב ויהיה רגוע ליד התינוק, ואפשר גם לאסור עליו להיכנס לחדר שלו. יש ללמד אותו להתעלם מהבכי של התינוק כדי שלא ינבח ולתת לו חיזוקים חיוביים. הרבה כלבים עוזרים בגידול ומתריעים כשמשהו לא בסדר עם התינוק, אבל אסור בשום אופן לאפשר לכלב להיות רכושני כלפי התינוק או כלפי אוכל וצעצועים. הכלב צריך להבין את מקומו בהיראכיה החדשה בבית, לכן כשאתם נכנסים הביתה לכו קודם כל לתינוק ורק אחר כך תנו תשומת לב לכלב. בזמן טיול תנו לכלב ללכת אחרי העגלה ולא לפניה. בכל מקרה, השגיחו תמיד על הכלב ועל התינוק, יחד ובנפרד.

כאשר כלב מצטרף למשפחה עם ילדים

עבור ילדים רבים חיית המחמד המשפחתית היא החבר הטוב ביותר; בן לוויה שמעניק אהבה שאינה תלויה בדבר ועוזר לילד לפתח אחריות, ביטחון עצמי, רגישות לזולת ויכולת קבלה ונתינה רגשית. גם ארנבים, אוגרים, גרבילים, שרקנים ואפילו דגים יכולים להיות חיות מחמד מוצלחות כאשר הם זוכים לטיפול המתאים. הדרך הנכונה להפוך בעל חיים לחיית מחמד אוהבת היא להתייחס אליו כאל עוד חבר במשפחה שתלוי בשאר חבריה לקיומו ולאושרו. זה לא מספיק להביא אותו הביתה "בשביל הילדים" וחשוב שכולם יבינו שלא מדובר בסידור זמני.

מומחים ממליצים לצרף בעל חיים למשפחה כאשר הילד הוא לפחות בן 6, אך העיתוי הנכון תלוי במידת הבגרות של הילד, ואת זה אתם ההורים מכירים טוב מכולם. תנאי ראשוני למוכנותו של הילד הוא יכולתו להפגין שליטה עצמית ולהישמע למילה "לא". אם אתם מתלבטים, הפגישו אותו עם בעלי חיים של חברים ועקבו אחר התנהגותו.

ילדים וגורים

במשפחות רבות עם ילדים קטנים בוחרים לאמץ גור, מתוך מחשבה שהוא נוח יותר לגידול ולטיפול, ומתאים יותר לילדים. זה לא תמיד נכון – גורים שברירייים יותר, דורשים הרבה תשומת לב וזהירות, ונוטים לשרוט ולנשוך תוך כדי משחק. לעתים הבחירה הנכונה ביותר היא בכלב בוגר, רגוע, סובלני ומורגל בחברת ילדים. התייעצו עם מומחה (וטרינר, מאלף או יועץ אימוץ) לפני שתחליטו איזה כלב הכי מתאים למשפחה שלכם.

בניגוד למה שנהוג לחשוב, מידת ההתאמה של הכלב לילדים אינה תלויה בגזע או בגיל שלו בלבד, אלא בעיקר בחינוך ובטיפול שהוא קיבל ומקבל. כלב שמטופל באהבה ובכבוד, שהוא מעוקר/מסורס ומאולף ושכל צרכיו הפיסיים והנפשיים מסופקים, הוא המתאים ביותר.

להגנה מרבית על ילדכם ועל חיית המחמד שלכם, חשוב מאוד שתמיד תהיה עליהם השגחה של אדם מבוגר כאשר הם נמצאים יחד. לא פחות חשוב זה לעזור לילדכם להבין כיצד נראה העולם מזווית הראייה של בעל החיים – כך הם ינהגו בו בזהירות ובכבוד הראויים.

גורים

גורי כלבים הם אמנם חמודים להפליא, אבל דורשים השקעה רבה של זמן, סבלנות ותשומת לב. אם אין ביכולתכם לספק להם את כל אלה, אל תתפתו לאמץ דווקא גור, אפילו אם הוא ממש מקסים והילדים ממש מבקשים. אם החלטתם שאתם רוצים ויכולים להעניק לגור את כל מה שהוא צריך, הנה כמה טיפים שיעזרו לכם.

שינה

הגיל המומלץ לקחת גור הוא 8 שבועות. כאשר הוא יגיע לביתכם הוא בוודאי יהיה מפוחד ויתגעגע לאמו ולאחיו, בעיקר בלילות הראשונים. כדי להקל עליו בחורף, אפשר להשתמש בכרית חימום או בבקבוק מים חמים (לא מדי!) עטופים בבד או במגבת.

גורים וילדים

קבעו מספר כללים להתנהלות בין הגור לילדיכם, כדי שלא יפגעו זה בזה בלי כוונה. הסבירו לילדים שהגור אינו צעצוע ושיש לנהוג בו בזהירות ובעדינות, ללטף אותו ובעיקר לא לצעוק לידו, כיוון ששמיעתו רגישה בהרבה משלנו, בני האדם. במהרה הם יהפכו לחברים הכי טובים.

צרכים

הגור הצעיר אינו יודע שעליו לעשות את צרכיו מחוץ לבית, ועדיין קשה לו להתאפק. הכינו עבורו פינת שירותים זמנית מרופדת בעיתונים, ובשום אופן אל תנזפו בו אם יעשה פיפי במקום אחר בבית. במקביל השתדלו לצאת אתו לטיולים כמה שיותר, בעיקר בלילה, השכם בבוקר ולאחר כל ארוחה שלו. בכל פעם שהגור יעשה את צרכיו בחוץ – שבחו אותו.

תזונה

גור זקוק לתזונה עשירה יותר מאשר כלב בוגר. בחרו במזון מיוחד לגורים, ושמרו על שעות האכלה קבועות (רצוי במקביל לארוחות שלכם). עד גיל חצי שנה מומלץ לתת לגור 4 ארוחות ביום, מגיל חצי שנה עד שנה 3 ארוחות, מגיל שנה ואילך שתי ארוחות.

צעצועים

עבור גור, משחק זה לנשוך ולכרסם דברים. כדי למנוע ממנו להרוס את החפצים בבית, ספקו לו אלטרנטיבות בצורת צעצועים לעיסים וחטיפים לכלבים שאינם עשויים מעור מיובש. הרחיקו ממנו חפצים יקרי ערך ודברים שעלולים להיות מסוכנים עבורו, כמו חומרי ניקוי, חוטי חשמל, שקיות וצעצועים קטנים שאפשר להיחנק מהם, חפצים חדים ואפילו צמחים מסוימים שרעילים מאוד לכלבים (למשל: חלבלוב, הרדוף, פקעות ובצלים).

רחצה

מומלץ לא לרחוץ את הגור בחודשי חייו הראשונים. מקלחות תכופות פוגעות בשכבת ההגנה הטבעית של העור שלו ואף גורמות לנשירה מוגברת, בעיות עור וריח לא נעים. הברשת הפרווה מספיקה בהחלט לניקיון של הגור.

חינוך

חנכו את הגור מגיל צעיר כדי שיגדל להיות בעל מזג נוח ויסתדר היטב בבית ועם בני המשפחה. בדיוק כמו ילדים קטנים, גורים תופסים מהר יותר מכלב בוגר וזו הזדמנות מצוינת לפתח להם הרגלים טובים.

אילוף

מניסיוננו, בעלים רבים הנוטשים את כלביהם ומביאים אותם אלינו, עושים זאת בעקבות בעיות התנהגות. חשוב לדעת שאת רוב בעיות ההתנהגות של הכלב ניתן לפתור באמצעות אילוף, ועל ידי השקעה קטנה של זמן וכסף אפשר למנוע את עוגמת הנפש הגדולה הנגרמת הן לכלב והן לבעלים.

מטרת האילוף לשפר את התקשורת בין האדם לכלב ובין הכלב לאדם. כיוון שאנו רוצים ללמד את הכלב מה מותר ומה אסור, עלינו לדאוג לכך שיהיה מסוגל להקשיב ולציית לנו. כלבים שאינם מקשיבים לבעליהם עלולים לגרום נזקרב לעצמם (להידרס ולהיפצע), אולסביבה (לנשוך).

קיימים מאלפים פרטיים ובתי ספר לאילוף המציעים תוכנית אילוף מובנית (לרוב אילוף בסיסי או מתקדם). חלקם מציעים לבנות תוכנית אישית המותאמת לצרכי הבעלים והכלב. מבין השיטות הרבות לאלף את הכלב אין שיטה שטובה מאחרת. כולן מבוססות על אותם כללים בסיסיים: ללמד אותו להקשיב לכם, להיות קשובים אליו ולביית אותו בהתאם לכללי ההתנהגות הנדרשים בביתכם. יש פקודות ציות בסיסיות – כמו שב, ארצה, בוא ועוד – שבלעדיהן שום כלב לא יקשיב לבעליו ולא יחשב למאולף; ויש פקודות מתקדמות נוספות שתוכלו ללמד את כלבכם.

כדי שכלב ילמד משהו ויחזור על אותה פעולה רצויה יש לחזק אותו. יש שיטות אילוף המבוססות על חיזוק חיובי (תגמול הכלב על כל פעולה נכונה שהוא עושה, למשל שימוש בטון דיבור נעים, חטיף, צעצוע, חיוך או ליטוף) ואחרות על חיזוק שלילי (הענשתו על טעויות). על מנת לגרום לכלב לא לחזור על פעולות לא רצויות יש לתקן אותו. תיקון הוא פעולה לא נעימה לכלב, כמו טון דיבור גבוה ואסרטיבי, משיכה בקולר או ברצועה, רעש חזק או שפריץ מים.

אל תחכו עד שיתעוררו בעיות הדורשות אילוף, משום שבשלב זה הן כבר עלולות להשתרש אצל הכלב והסבלנות שלכם תעמוד במבחן קשה. לא תמיד אפשר לחזות את התנהגות הכלב בבית החדש, וההתנהגות של הכלב הידידותי שפגשתם באגודה עלולה להפתיע אתכם. לכן חשוב להתחיל בתהליך האילוף כבר מימיו הראשונים של הכלב בבית. אם אימצתם כלב גזעי, דעו כי לכל גזע יש תכונות ובעיות המאפיינות אותו. בעיות רבות נפתרות לאחר תקופת הסתגלות לא ארוכה, אולם בכל מקרה כדאי לאלף את הכלב גם על מנת לפתור בעיות אלה וגם כדי לשפר את התקשורת ביניכם.

אילוף

לפניכם מספר בעיות נפוצות אצל כלבים וטיפים לטיפול בהן עם הופעתן. אם הבעיה לא נפתרת, היוועצו במאלף מקצועי.

צרכים

כאשר הכלב עושה את צרכיו בבית או בחדר המדרגות, הקנו לו סדר יום קבוע שבו הוא יאכל ומיד אחר כך ייצא לטיול לעשיית צרכים. במקביל, הראו לו שאתם כועסים עליו באותו הרגע.

כרסום והרס

בעיה נפוצה מאוד אצל גורים ששיניהם צומחות, או אצל כלבים שנשארים לבד ו"נוקמים" בבעליהם על שעזבו אותם. תנו לכלב להוציא אנרגיה, ספקו לו תחליפים ללעיסה, ורססו את הדברים שהוא נוהג לכרסם בספריי מיוחד בעל טעם מר (ניתן להשיג בחנות חיות).

גניבות

אם הכלב גונב אוכל מהשולחן או נעליים, נזפו בו באותו רגע והעניקו אותו (למשל הרחיקו אותו מהשולחן). אפשרות נוספת היא לקשר עבורו חוויה לא נעימה למעשה. למשל, אם הוא נוהג לקחת חפץ מסוים, קשרו לחפץ כוס מפלסטיק עם מים שיישפכו עליו כאשר הוא ימשוך אותו.

נשיכות

במקרה והכלב נוהג לנשוך תוך כדי משחק אל תאפשרו לו לשחק עם הפה. יש לגעור בו, למנוע ממנו צעצועים שקשורים לנשיכות (כמו חבל), או לשים ספריי מר על היד שלכם. במקרים בהם הכלב אגרסיבי ונוהג לנשוך יש לבדוק את שורש הבעיה, וכדאי להיוועץ במאלף מקצועי.

אכילת צואה

כלבים הנוהגים לאכול צואה הם לרוב כלבים הניזונים מאוכל יבש בלבד. במקרה כזה נסו לרסס ספריי מר על הצואה, או תנו לכלב אוכל "רגיל".

נבחנות יתר

בעיה נפוצה בקרב כלבי שמירה או כלבים קטנים. במידה והסיבה טריטוריאלית השתיקו את הכלב מיד. אם הוא ממשיך – הענישו אותו. במידה והסיבה היא פחד, שפרו את הביטחון שלהכלב בעזרת משחק, אילוף לציית לפקודות והתרועעות עם כלבים שהוא מכיר. אם הכלב מפחד מחפץ מסוים הכניסו את החפץ לסביבת המחייה שלו והתעלמו מנביחותיו.

חרדת נטישה

כאשר הכלב מפחד להישאר לבד צריך להפוך אותו ליותר עצמאי. בכל פעם השאירו אותו ליותר זמן לבד, גם אם אתם רק בחדר הסמוך או יוצאים מהבית לכמה דקות. פתרון נוסף הוא לבלבל את הכלב על ידי שינוי לוח הזמנים או ההרגלים שלכם. לדוגמה, נהגו כאילו אתם עומדים לצאת מהבית, קחו את צרור המפתחות, לבשו מעיל, או בצעו כל פעולה אחרת שהכלב מכיר ומזהה, אולם לאחר מכן הישארו בבית.

פחד מרעשים

אם הכלב חרד מרעש של זיקוקים, צפירות ואזעקות, הילחמו באינסטינקט ללטף ולהרגיע אותו – ובכך להאדיר את הפחד שלו – ופשוט התעלמו.

זכרו – שם המשחק באילוף זה סבלנות. עליכם להיות סבלנים עד שהכלב יתחנך, ולחזור פעם אחר פעם על אותם הדברים עד שהוא יפנים אותם. חשוב שגם הכלב ילמד להיות סבלני וידע לחכות לדברים שהוא אוהב – כמו אוכל, צעצועים וטיולים – ולא להתנפל עליהם.

כלב הולך לאיבוד

בעלי כלבים רבים אינם מודעים למספרים העצומים של כלבים ההולכים לאיבוד ולסכנות האורבות להם. אנו באגודה מתמודדים מדי יום עם תופעה שכיחה זו כשמגיעים אלינו כלבים משוטטים (חלקם ננטשו על ידי בעליהם וחלקם לא מצאו את הדרך חזרה הביתה) ובעלים המחפשים אחר כלבם האובד. על מנת למנוע את עוגמת הנפש של הכלב ושלכם, לפניכם עשרה אמצעי מניעה, שהקפדה עליהם תקטין באופן משמעותי את הסיכוי כי כלבכם יאבד.

1. כפי שמחייב החוק, הקפידו לצאת מהבית כשהכלב קשור תמיד ברצועה. מניסיוננו, גם בעלי כלבים הנשבעים כי כלביהם מחוונכים, מאולפים ונשמעים לקריאותיהם ולפקודותיהם, מופתעים לגלות כי כלביהם החלו לרוץ ועזבו אותם בעקבות גירוי כלשהו. אנא אל תיקחו סיכון והשתמשו ברצועה. כך תשמרו גם על החוק, גם על ביטחון כלבכם וגם על ביטחון אנשים ובעלי חיים אחרים.

2. חוק נוסף עליו פוסחים בעלי כלבים רבים הוא החובה לשבב את הכלב בשבב אלקטרוני. השבב האלקטרוני חשוב מאין כמוהו ופעמים רבות הימצאותו היא שתקבע האם תזכו לראות את כלבכם שוב לאחר שהלך לאיבוד.

3. פעמים רבות המאגר הארצי לרישום כלבים (www.vtr.moag.gov.il) אינו מעודכן בפרטי השבב אותו כלבכם נושא או בפרטי הבעלים. לכן מומלץ לוודא כי כל הפרטים מעודכנים במאגר, כמו גם באפליקציית "מאגר כלבים".

4. הקפידו להצמיד לקולר הכלב תגית ועליה פרטיכם ומספרי הטלפון המעודכנים שלכם. תגית זו יכולה לחסוך את זמן החיפושים שלכם ואת זמנו היקר של האדם שימצא את הכלב.

5. כדאי לצלם את הכלב מדי פעם ולוודא כי סימנים מזהים מיוחדים (אם יש כאלה) יופיעו בתמונה. במידה והכלב ילך לאיבוד תמונה עדכנית תהיה שימושית הן לצורך הכנת מודעה והן לצורך הוכחת בעלות על הכלב.

6. סירוס הכלב או עיקור הכלבה יקטינו את סיכויי בריחתם. כלב מסורס, למשל, לא יתפתה לרדוף אחר כלבה מיוחמת ולאבד את דרכו בחזרה הביתה. כידוע, לניתוחים אלה יתרונות בריאותיים רבים, ואנו מעודדים אותם על מנת למנוע הולדה בלתי מבוקרת של גורים לא רצויים שיתקשו למצוא בית מאמץ.

7. כלב הוא בעל חיים חברותי הזקוק לחברת בני מינו ולחברת אנשים. שעמום הוא אחד הגורמים לבריחת כלבים ולכן רצוי לא להשאיר את הכלב לבדו בבית במשך שעות ארוכות בכל יום, לספק לו צעצועים ומשחקים ולהשאיר מקלט רדיו פתוח. כאשר אתם מוציאים אותו לטיול אחרי שעות ארוכות בבית, הקפידו על טיול ארוך. תנו לו להוציא אנרגיה, הוא זקוק לכך.

8. אתם מכירים את כלבכם היטב ויודעים מהן יכולותיו. על מנת למנוע את בריחתו הקפידו כי הדלת תהיה סגורה (ונעולה אם הכלב יודע כיצד לפתוח אותה) וכי אין דרכי מילוט נוספות העלולות לפתות את הכלב לצאת החוצה. היו מודעים לאפשרות כי הכלב עלול לברוח והדריכו גם את שאר בני הבית.

9. מעבר לדירה חדשה עלול ליצור אצל הכלב בלבול ורצון לחזור למעונו הישן והמוכר. במקרה כזה, הקפידו על הכללים בסעיף הקודם, ובנוסף לכך, בתקופה הראשונה שלאחר המעבר, קחו את הכלב לטיולים ארוכים בשכונה החדשה (עם רצועה!) ותנו לו להכיר את הסביבה.

10. חזקו את הקשר ביניכם לבין כלבכם. הכלב זקוק למנהיג שיציב לו גבולות וילמד אותו מה מותר ומה אסור. אם הכלב ידע להקשיב ולציית לכם, התקשורת ביניכם תהיה טובה יותר והסיכוי שהוא יברח יקטן.

חוקים

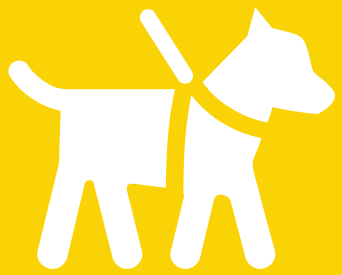

בישראל יש מספר חוקים בנושא גידול וטיפול בכלב, ביניהם:

שבב אלקטרוני

השבב הוא למעשה תעודת הזהות שלהכלב. הוא מכיל את הפרטים של בעליו ומאפשר לאתראותם במקרה שהכלב אבד או ברח. במידה והחלטתם להעביר אתהכלב לחזקתו של מישהו אחר,חשוב מאוד להעביר בעלות בצורה מסודרת ולדווח למחלקה הווטרינרית של הרשות המקומית על מנת שיעדכנו את מרכז השבבים. כך תימנעו מקבלת דוחות הקשורים לכלב שכבר אינו נמצא בבעלותכם. במקרים מסוימים, אם הפרטים בשבב לא יתאמו למי שמחזיק בכלב, וטרינר לא יוכל לטפל בו. לידיעתכם, כל הכלבים היוצאים לאימוץ מטעם האגודה נושאים שבב אלקטרוני.

רצועה

כלב חייב להיות קשור ברצועה בזמן טיול מחוץ לבית, מלבד בגינות מיוחדות ובמקומות אחרים שמקצה הרשות המקומית ובהם ניתן לשחרר את הכלבים. הרצועה חיונית במקרה שהכלב רץ לכביש או נעלם. הניסיון מלמד שזה קורה גם למי שחושב שהכלב שלו ממושמע להפליא ובוודאי יישאר בסמוך לבעליו או ימצא את דרכו חזרה הביתה.

איסוף צרכים

כאשר מוציאים את הכלב לטיול לעשיית צרכים, יש לאסוף את הצואה שלו.

מחסום

כלבים שמוגדרים מסוכנים על פי חוק מחויבים להיות עם מחסום לפיהם (זמם) כאשר הם נמצאים מחוץ לבית.

המרפאה הווטרינרית של האגודה
פתוחה 7 ימים בשבוע

אגודת צער בעלי חיים בישראל
מאז 1927

הרצל 159 תל אביב | טלפון: 4553* | www.facebook.com\spcail | www.spca.co.il
ניתן להגיע למרפאה במהלך שעות הפעילות ללא קביעת תור. ניתוחים יש לתאם מראש בטלפון

אגודת צער בעלי חיים בישראל
מאז 1927

אימוצים | מרפאה וטרינרית | פנסיון

הרצל 159 תל אביב | טלפון: 4553* | www.facebook.com\spcail | www.spca.co.il

תרומות בכרטיס אשראי ניתן להעביר באמצעות הטלפון או באתר האינטרנט של האגודה